

To su psihoze u čijoj osnovi leži i čijom kliničkom slikom obično i dominira poremećaj afekta u smislu hipertimije, to jest povišenog afektivnog reagovanja, koje nije u skladu sa objektivnim okolnostima.

Hipertimija se ispoljava ili patološki povišenim raspoloženjem (hipomanija, manija) ili patološkim neraspoloženjem (subdepresija, depresija). Oko ovog osnovnog poremećaja nižu se brojni drugi psihički, pa i somatski poremećaji koji se grupišu u vidu raznih maničnih odnosno depresivnih sindroma. Karakteristično je da su svi psihizmi podređeni poremećenom afektu i u skladu s njim. To se, prije svega, odnosi na mišljenje, volju i doživljavanje sopsLvenog „ja“.

Afektivne psihoze o kojima je ovde riječ (manično-depresivna psihoza i involutivna melanholija) pripadaju kategoriji tzv. „endogenih psihoza“ zbog izraženog djelovanja nasljednih činilaca (familijarna pojava i visoka podudarnost u oboljevanju posebno jednojajnih blizanaca). Egzogeni činioci su od manjeg značaja. Psihoteična depresija u čijoj etilogiji dominantnu ulogu imaju spoljni činioci svrstava se u kategoriju tzv. „reaktivnih psihoza“ (reaktivna depresija).

U novije vrijeme endogene afektivne psihoze dele se na bipolarne i unipolarne. Pod bipolarnim afektivnim psihozama podrazumijevaju se one u kojima se smenjuju faze depresije i manije, ali i one u kojima se ispoljava samo manija. Unipolarne afektivne psihoze imaju samo faze depresije.